

Náš List

Neodvisno politično glasilo za Slovence

Izhaja vsako soboto, ako je ta dan praznik, pa dan poprej. Večja za celo leto 8 K, za pol leta 4 K, za četrt leta 2 K. — Naročnina se plačuje vnaprej, na naročbe brez istočasno vposlane naročnine se ne ozira. — Posamezne številke po trafikah po 10 vin. brez priloge, s prilogo po 16 vinarjev.

Z mesečno prilogo
Slovenska Gospodinja

Dopisi naj se pošiljajo na naslov: Uredništvo „Nasga Lista“ v Ljubljani. Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo je v Kamniku, kamor naj se izvoli pošiljati naročnino in reklamacije. — Ogiasi se računajo tristoletna petit-vrsta po 12, 10 in 8 vin. za 1-, 2- oz. 3krat, za večkrat izdatno znižane cene.

Vsebina: Slovanska združitev. — Ali gre res za krščanska načela? — Politične vesti. — Iz slovenskih dežel. — Kranjsko: Nekoliko pojasnila o stanovskem kmečkem shodu. Razno. — Književnost. Podlistek: Anton.

Slovanska združitev.

Slovanski poslanci v državnem zboru so se zedinili! Ta vesela vest je preletela zadnje dni Avstrijo od juga do severa. Seveda Poljakov, ki tvorijo že od nekdaj izjemno stališče med avstrijskimi Slovani, ni v tej slovanski združitvi. Njim se predobro godi in jim nihče ne krati njih narodnih pravic, pač pa jim vsaka vlada dovoli vsako koncesijo. Zato so pa vladi tudi hvaležni in so že marsikaterikrat na škodo drugih Slovanov potegnili z vlado. Žal, da se jim mora to očitati in žal tudi, da se niso priklopili sedanji združitvi slovenskih poslancev. Tudi del Rusinov se doslej še ni izjavil za pristop.

Združenih je pa v slovanski zvezi 28 čeških agrarcev, 20 Mladočehov, 20 naprednih Slovencev, Hrvatov in Srbov, 17 klerikalnih Slovencev, 17 klerikalnih Čehov, 12 čeških radikalcev, 5 Starorusinov, 4 poslanci moravske ljudske stranke in 2 češka realista. Slovanska zveza je zdaj številno najmočnejša parlamentarna organizacija, ker šteje 125 članov. Parlamentarna komisija obstoji iz 16 članov.

Kakor vsi odkriti Slovani z veseljem pozdravljajo to združitev, ki bo največje važnosti za vse slovanske narodnosti, kajti v pošteved pridejo tudi manjše skupine, kakor smo n. pr. Slovenci, tako hud udarec je bila ta združitev za Nemce in deloma tudi za vlado. Zadnji dogodki in vladne odredbe so slovanske poslance naravnost silile, da so se združili. Pregarjanje

Čehov s hišnimi preiskavami, ukaz trgovskega ministra Weisskirchnerja, da poštni uradniki na Češkem ne smejo prisegati v češkem, ampak v nemškem jeziku, imenovanje Hohenburgerja in Stürgha za ministra, poleg drugih imenovanj važnih uradniških mest, katera so zasedli Nemci v slovanskih pokrajinah, je gotovo dovolj velik vzrok, da se slovanski poslanci vendar enkrat odločno upro vladni germanizirajoči tendenci.

Parlamentarna komisija novega slovanskega bloka je že sklenila, da stopi v opozicijo proti vladi in Nemci so sedaj v največjem strahu, da bi se morda vlada, da omogoči delovanje državnega zbora, dala dovesti do kakih narodnih koncesij. Zato pa v onemogli jezi sikajo na to združitev ter očitno zastopajo misel, naj vlada ne skliče parlamenta, ampak naj si pomaga s § 14.

Zdaj imajo vlado tam, kjer so jo hoteli imeti, namreč da se ravna po željah in zahtevah Nemcev in da tem na ljubo vse stori, bodisi da krši s tem tudi že pridobljene pravice. Izvrševalni odbor nemških svobodomiselnih strank je sicer sklenil, pozvati vlado, naj nemudoma skliče državni zbor, toda ljubše bi jim pa bilo, da bi ne bilo državnega zbora, ne češkega deželnega zbora, ampak da bi ministrstvo tako vladalo, kakor bi ukazoval nemški minister dr. Schreiner.

V kakšni opoziciji bo stala slovanska združitev proti vladi, se danes še ne moremo izreči. Odločevali bodo pri tem Čehi, ki so najmočnejša stranka v zvezi. Ako se Bienertu posreči, vsaj nekoliko pomiriti Čeha in jih pridobiti zase, potem ne bo menda hudo s to opozicijo. Opozarjamo pa lahko slovanske poslance, da zastopajo v slovanski zvezi tudi naše špecijelne slovanske koristi in naj se ne dajo morda s praznimi obljubami potolažiti, ako bi do tega

prišlo, da bi vlada samo Čeha zadovoljila. Če so Čehi zvesti zavezniki, se morajo potegniti tudi za slovanske zahteve in jih zastopati tako kakor svoje. Zvestoba proti zvestobi, to naj bo vodilo vsem poslancem v slovanskem bloku. Če bodo slovanski poslanci stali zvesto ob strani Čehov v boju proti vladi, morajo tudi Čehi to storiti in ena glavnih zahtev je, da se da Jugoslovanom minister rojak.

O potrebi jugoslovanskega ministra smo že veliko pisali in s takimi argumenti podprli, da se jih ne more ovreči. Zato se nam pa stališče S. L. S. zdi naravnost čudno, ko se brani jugoslovanskega ministra in zahteva, naj bo kak Jugoslovan poklican na kako resortno mesto v ministrstvu. Dr. Korošec, s katerim se strinjajo menda vsi klerikalni poslanci, je naravnost izjavil, da ne marajo Jugoslavlani ministra krajana, ampak bi podpirali le tako vlado, v kateri bi sedel resortni minister jugoslovanske narodnosti.

Ravno minister krajan, ki zastopa koristi svojega naroda, dobi vpogled v vsa resortna ministrstva in mora dati dovoljenje za vsako važnejšo stvar. Le minister krajan nam lahko največ koristi, kajti občutno smo občutili na lastni koži, koliko nam je nemški minister krajan škodil, odkar je ta institucija vpeljana. Slovenski klerikalni poslanci bi zagrešili veliko napako, ako ne bi porabili priliko, ki je ravno zdaj zelo ugodna, ter zahtevali jugoslovanskega ministra!

Ali gre res za krščanska načela?

Klerikalcev je strah prerojene narodno-napredne stranke! Vidijo nasproti sebi lepo vrsto mladih mož, ki hočejo le iz prepričanja

Anton.

Novela. Francoski spisal Dubut de Laforest.

Lansko poletje sta gospod in gospa Bertaux najela pri Cabourgu že zunaj šumečega in hrupapolnega okrožja ležečo vilo, da preživita v nji sezono. Bila sta bogata človeka iz Pariške industrije, — on z inteligentnim obrazom, sivkasto brado, blizu štiridesetih in še mlad zakonski mož, kakor je navadno pri vseh moških, ki si morajo šele prisvojiti materijelno ugoden položaj, predno lahko mislijo na ženitev. Gospa je bila lepota brinetka s svetlim obrazom, kostanjevorjavimi, blestečo žametnimi očmi, bujnih oblik, purpurnordečimi, vlažnimi ustnicami in v osemindvajsetem letu, vedno vesela in dobre volje, — ena onih redkih žensk, ki, ako se nenadoma prikažejo, vedno vzbujajo prijetnost kakor pogled na razevelo rožo ali božanje lah-nega, dišečega vetra.

Ker je bil gospod Bertaux vsled svoje velike železolarne cel teden zadržan v Parizu, je redoma prihajal vsako soboto zvečer v Cabourg ter se ponedeljek jutro zopet vračal v Pariz.

Bil je poštenjak od nog do glave, ljubljien in spoštovan od svojih delavcev, poznal je napornost obdelovanja železja, kajti pričel je pri

najnižji stopnji, dokler ni postal lastnik velike livarne v Rue Lafayette. Brez dvoma bi lahko prepustil kontrolo in nadzorovanje tovarne kakemu delovodju ter užival malo miru; toda delal je kakor poprej z vnemo in trudom, deloma že iz navade kakor vsled zadoščenja, da mu sin nikoli ne bo spoznal napornosti in trpljenja, katero je sam tako pogumno prenašal.

Žena in otrok sta bila srečna v mali, od solnca obsijani vili in njemu je delalo veselje, da ju je lahko obkladal z darili, — otroka z igračami in ženo s cveticami in nakitom. Žena je bila sama hči delavca in je že davno pozabila svoje skromno pokolenje. Danes je bila elegantna dama. Oba je ljubil z iskrenostjo srca. Gospa ga je pričakovala na kolodvoru ter ga spremila zopet nazaj. Vedno jo je spremljal sin Anton, ljubek šestletni deček z rjavimi lasmi, nenavadno brezizraznim obrazom, toda zelo pameten. Zdravnik se je celo bal, da bi bila ta predčasna duševna zrelost lahko nevarna za otroka, kajti prepovedal mu je odločno, da se ne sme pečati z nikakim duševnim delom.

Anton še ni znal čitati, toda pri vsaki priliki se je pokazalo, kako razumen in vse opazujoč deček je. Vsaka beseda, vsaka kretnja letoviščarjev, prezirljivi obrazi bogatinov, ki so se iz revščine povzpeli do denarja, obupni izgled

ljudi, ki so zaigrali svoj denar, prihajanje in odhajanje kopajočih se gospa, prevzetni nastop ene, lepota druge, zoprnost mnogih drugih, — vse to je opazil z ostrim očesom ter šepetal materi o tem vsemogoče opazke v uho, toda ne kakor to store klepetavi otroci, ki spravljajo z zopetnim pripovedovanjem tega, kar so slišali, ljudi v zadrego, ampak preprosto in premišljeno, da je bila njegova sodba češče jako natančna in zadeta, z eno besedo kakor pristni mali filozof.

Ako je bil oče navzoč, ki ga ni mogel nikoli dovolj poslušati in odobravati, je šele spravljal svojo šaljivost do veljave. Prisiljeno obnašanje dam, prazno govoričenje gospodov, kar je deček z nenavadno ostrostjo duha pojmlil, je kritiziral in se norčeval na način, ki bi poslušalca lahko ostrašil.

Treba ga je bilo le slišati, kako je ponosen na tovarno, ki jo je oče z delom zgradil, dejal:

„Kako visoko smo nad vsemi temi ljudmi!“ Mati se je smejala, da so ji solze stopile v oči in oče je s ponosom in radostjo gledal na sina.

Neli — tako je bilo materi ime — je vesela poslušala pohvale, ki so jih izrekale mlade dame brez vsake graje obnašajočemu se malemu

za dobro stvar in s pozitivnim delom izogibajoč se brezplodnega in brezmiselnega verskega boja nastopiti delo za stranko, ki je edina v stanu v narodnem in kulturnem oziru slovenskemu narodu priboriti pravo stališče.

Nekaj časa sem se ni prav nič več slišalo, da je vera v nevarnosti. Slovenska ljudska stranka je izjavila, da bo s svojim gospodarskim in prosvetnim delom strla v prah vsako drugo stranko, ki bi se ji na Kranjskem postavila po po robu. Vrgla je raz sebe vse pridevke „katoliški“ in krščanski, proglasila besedo klerikalec za psovko ter se opirala edino na to, da bo kot ljudska in ne kot duhovniška stranka reševala slovensko ljudstvo.

Dolgo se ni držala tega sklepa. Poprej, ko je kmetom vse mogoče obetala, da izpolni, ko pride do vladarstva, je že šlo, zdaj pa ko pričanja mrvice svojih obljub vresničevati, vidi, da ne pojde tako gladko. Obljube gospodarskega značaja stanejo denar, ki ga pa dežela nima. Kaj storiti? Najame se desetmiljonsko posojilo, ki pa daleko ne bo zadostovalo za vse obljube, in s tem posojilom se bo mašilo luknje. Kako se bo to posojilo vračalo, je pa drugo vprašanje, in gospodo pri polnih vrečah zdaj ne skrbi in bi ne skrbelo, ko bi kontrole ne bilo tukaj. Kontrolo je prevzela narodnonapredna stranka.

Z gospodarskim in ljudskim delom ne bodo klerikalci zmagovali, ne bodo strli v prah naprednih strank, ki so že davno „mrtve“, to si zdaj sami priznavajo. Zato so rep lepo stisnili med noge, vrgli „ljudsko“ in „gospodarsko“ v kot ter zopet postali naši ljubi stari klerikalci.

Uvideč, da jim ničesar drugega več ne pomaga, so prišli na dan s svojim starim orožjem: vera je v nevarnosti! Privlekli so na svetlobo napol že zarjavele topove in zdaj streljajo iz njih: Vojska je proti najsvetejšim našim svetinjam, branimo jih! Liberalci je brezverec! Udri ga, rešil boš vero!

Kot resni politiki se sicer smehljamo temu sredstvu, ki ni prav nič na mestu v boju zoper napredno stranko, ki noče nikomur jemati vere, ampak bi sama najrajši videla, da bi se vseh Slovencev prijel prava krščanska načela. Klerikalci, ki so prvi zopet pričeli z osebnim bojem, z denuncijantstvom in tiranjem posameznikov v škodo, naj bi sami spoštovali krščanska načela, ne pa delali kakor volk z volkom, če ga prime glad.

Po drugi strani zopet vidimo, da je to orožje v rokah klerikalne stranke velika moč, ki žal pri politično nezrelih masah še danes veliko učinkuje. Lahko pa rečemo, da se je v tem oziru že za polovico zboljšalo pri nas in da se bo v doglednem času tudi najpriprostejši kmetič smejal naporni branitvi vere od strani

vitezu, ki je bil neutrudljiv plesalec na otroških plesih in najljubeznivejši družabnik.

Do konca julija ni noben dogodek kalil miru v vili, kjer je rasel ta čudezni otrok.

Gospa Bertaux je bila koketna. Trikrat na dan je premenila toalete, ne da bi pri tem kaj slabega mislila, v popolni najivnosti, ki ji jo je dajala sreča, da je srečna soproga in mati. Ako je prišla na obalo, da se koplje ali da posluša godbo, je nastalo mrmranje zavidnosti in občudovanja. V takem trenutku se je Anton nevoljno oziral okrog ter takorekoč izzival te moške in ženske, v katerih očeh je bolj uganil sovražstvo in poželjivo radovednost nego spoznal.

Gospa Neli najbrž niti ni razumela tajne bojazni samoglavega varuha ter nevede nadaljevala svoje izzivanje moških letoviščarjev, ki so v vseh tonih zdihovali in tožili:

„Lepa gospa Bertaux!“

* * *

Eden najelegantnejših članov kolonije, mladi grof Verneuil, se je zlasti zaljubil v lepo letoviščarko. Skušal se je večkrat srečati z damo, kar je lahko storil na terasi grand hotela. Zjutraj ji je sledil na lov rakov, zvečer pa k igralni mizi, na ples, v vse kazinske dvorane in na promenado, kjer izurjeni zaljubljenici vedno naj-

klerikalcev, ko bo uvidel, da napredna stranka niti izdaleka noče nikomur jemati vere.

Dokler pa naš kmet še vedno verjame v ta humbug, ki ga je zopet pričela klerikalna stranka z vero, je pa naša dolžnost, da poučimo ljudstvo, kaj hočejo klerikalci s tem bojnim klicem, — ki pa ne bo dolgo več držal — vse zakriti.

Do tega bomo še večkrat prišli, danes se omejimo na konstatiranje, kako so pri napredni stranki krščanska načela v nevarnosti.

„Slovenec“ je preteklo soboto spustil bombo „V obrambo krščanskih načel“ in da bi v svojih „bravcih“ zbudil tem večjo ogorčenost zoper brezverske liberalce, da bi tem eklatantnejše dokazal, kako je vera v nevarnosti, se je spravil na „Svobodno Misel“, kot del liberalne stranke, kot del njene politične organizacije.

Da je to perfidnost prve vrste, ne bomo razpravljali. Narodnonapredna stranka ima prav toliko stika s „Svobodno Mislijo“, kakor klerikalna. Vemo, če bi nastala med Slovenci kaka nova verska sekta, kakšni mormoni, kvakerji ali kaj takega, da bi se to sekto potisnilo v čevelj narodnonapredne stranke in bi se v „Slovenec“ kričalo: liberalci so ustanovili to sekto zoper vero, branimo naše najsvetejše svetinje, z loparjem po liberalcih!

Kaj ima „Svobodna Misel“ opraviti z narodnonapredno stranko? Prav nič! Če so prišli somišljeniki „Svobodne Misli“ do zaključka, da jim ni treba nobenega veroizpovedanja, je to njih privatna stvar in če so napovedali boj klerikalizmu, je dolžnost klerikov, da varujejo ugled in spoštovanje vere. Napredna stranka ne pojde v boj zoper „Svobodno Misel“, ker pušča prostost in svobodo v vsakem, torej tudi v verskem oziru, vsakemu. Da bi pa „Svobodna Misel“ v okviru stranke ali celo v imenu stranke nastopala, temu se bi stranka takoj zoperstavila, kajti stranka je politična in vera nima prostora v politiki. Načela, da se v stranki vsakemu varuje osebno in versko prepričanje, se bo vedno držala, sicer bi ravno ne bila liberalna. Saj so strankini pristaši vendar po večini verni katoličanje, ravnotako kakor je pri klerikalcih in sicer med najzagrizenejšimi pripadniki brez števila brezvercev, ki torej tem lažje vstopajo v stranko, ker je zavrgla svoj katoliški naslov!

Da se torej poznamo! Pošten, veren katoličan mora, ako je inteligenten, poprej vstopiti v napredno stranko kakor v klerikalno, kajti gnusiti se vendar mora vernemu človeku, ako vidi, kako klerikalci z vero delajo, kakor s kravjo deklo. Vera jim je dobra le v dosego političnih uspehov, zato jo pa v ta namen zlorabljajo. To bojno sredstvo bo pa le toliko časa držalo, da pridejo ljudje do pravega izpoznanja. Potem se bo pa ost obrnila in pokazalo se bo,

dejo priložnost za neopaženo govorjenje. Obrnil se je na vse prijatelje in znance obojega spola, da ga predstavijo lepi tovarnarjevi soprog; toda nihče ni poznal gospe Bertaux, ki je preživela prvo poletje v Cabourgu. Plemiču ni manjkalo poguma in podjetnosti in gotovo bi se drznil gospo nagovoriti; toda nikoli ni bila sama, vedno jo je spremljal sin in ta dečko ga je oplašil!

Na nekem plesu šele se je ojunail; mislil je, da najbolje stori, ako se obrne na Antona. Mali plesalec je pa kaj neprijazno sprejel laskanje tujega gospoda; drzno in izzivajoče se je obnašal in mati si je mislila, da mora otrokov pogrešek popraviti s tem, da je z grofom ljubeznivo in zaupno govorila.

Drugi dan je poslal Verneuil materi cvetlični šopek in dečku igračo. Anton pa je zdrobil s kladivom igračo ter odslej postal mračen in potr; le ob sobotih zvečer se je zopet razveselil in postal zgovoren, ko je v materinem spremstvu šel po očeta na kolodvor.

* * *

Na obali sta se Neli in Pavel Verneuil večkrat sešla in potem je rekla gospa Bertaux sinu:

pri kateri stranki je vera v nevarnosti. Pri narodnonapredni stranki gotovo ne, ker jo ta spoštuje in je ne vlačí na politično polje!

Ali gre torej klerikalni stranki za obrambo krščanskih načel? Nikakor ne, ampak s tem hoče po stari navadi vprizoriti le varanje in humbug z vero, ker si drugače ne more pomagati. Zadosti slabo, ako si na drug način s poštenim gospodarskim in prosvetnim delom ne morete ohraniti svoje pozicije, ampak si morate s profanacijo vere pomagati. Spoštujte vendar krščanska načela kakor jih mi spoštujemo in jih bomo skušali uvesti pri vseh somišljenikih. Poštenje, odkritost, treznost in morala, to so krščanska načela, katera se pa pri klerikalcih večkrat kršijo nego pri naprednjakih. Tekmujmo med seboj v krščanskih načelih in potem se bo videlo, kje vera in kje nevera, kakor pravi Hrvat.

„Slovenec“ napoveduje boj, napoveduje pa tudi bojna načela in vojne navade. Vsakega protivnika pod nož in v škodo, to so njegova bojna načela, ki jih pod zaščito krščanske vere izvaja. To seveda odgovarja krščanskim načelom, ki si jih klerikalci po svoje ustrojé. Uboga taka načela in uboga vera!

Mi se ne bojimo tega boja! Veseli smo ga in navdušeni si bomo zavihali rokave, uporabljajoč le poštena sredstva, nič osebnih bojov, kakor jih „Slovenec“ napoveduje. Mi ne maramo zlorabljati vere, držali se bomo poštenih krščanskih načel ter pobijali ona, ki si jih bodo klerikalci prikrojili po svoje. In če bomo, ljubi klerikalci, delali čez par let bilanco, bomo mi lahko gledali nazaj na svoje delovanje po krščanskih načelih; če boste pa Vi, pa že zdaj dvomimo!

Politične vesti.

Notranje političen položaj. Novo ministrstvo obstoji in vlada, seveda brez parlamenta. Bienert konferira z voditelji strank, da bi omogočile redno delovanje državnega zbora. Lotiti se mora trdega oreha v kraljevini Češki, kajti po stari navadi se tukaj začenjajo in končajo vse ovire, ki se delajo vladi. Čehi so žilavi in vstrajni v svojih zahtevah, zato pa ne odnehajo poprej, da ne dosežejo, čeprav ne vsega, ampak veliko. Ako bi Slovenci le polovico toliko dosegli kakor Čehi, bi lahko bili povsem zadovoljni. Toda kar smo že večkrat povdarjali, pri nas se delajo včasih res prave kravje kupčije in se najprej gleda za strankarske, potem šele za narodne koristi. Bienert skuša torej omehčati češke nemške in češke poslance in voditelje, da bi prvič zopet zboroval češki deželni zbor in drugič državni zbor. Brez prvega ni drugega, to povdarjajo Čehi vedno. Poljski minister krajan Abrahamovič ni po volji Poljakom, ker jih ni vprašal, ako sme še ostati v

„Vzemi lopato, Anton, in igray se s tovariši . . .“

S sklonjeno glavo in stisnjenimi zobmi je dečko odhajal; včasih je kakor divji bežal proč, mahal z rokami po zraku in z golimi nogami razdril iz peska zgrajene gore in trdnjave slabijših tovarišev. Potem se je zleknil v pesek, vrgel lopato od sebe ter nepremično obležal, jezen v srcu in s solzami v očeh. Nič mu ni moglo pregnati boleti, niti zmagoslavno kričanje tovarišev, ki so se skrivali za peščenimi grički, niti pisane školjke, niti letanje ptic, niti šumenje valov, ki so slavili slavo stvarstva. Opazoval je mater in tujega moža in si do krvi grizel roke, da ni glasno zaihtel, ko ju je slišal veselo se smejati.

„Zakaj tako tiho govorita? Tako oddaljena od drugih? Čemu se ne smejeta, če sem jaz pleg? Zakaj me mama vedno odpošlje, če mož pride?“ je razmišljal.

Verneuil je zopet poslal gospe Bertaux šopek cvetlic in Anton, ki je o tem vedel, se je tresel po vsem životu, ko je slišal mater reči očetu:

„Kupila sem cvetlice na dobrodelnem bazarju.“

Čemu se je lagala?

Bienertovem novem ministrstvu, in poljski klub zahteva, da odstopi, česar pa Abrahamovič noče storiti. Pravijo tudi, da je Bienert pripravljen žrtvovati par ministrov na ljubo posameznim strankam ter jih nadomestiti z novimi. Da bi hotel recimo grofa Stürgha in Hohenburgerja odpraviti Slevencem na ljubo, tega ne bomo doživeli.

Hišne preiskave pri radikalnih Čehih. Menda za maščevanje, da so češki radikalec razbili državni zbor, je vlada odredila hišne preiskave pri voditeljih češkoradikalne stranke in sicer pri državnih poslancih Klofaču, Chocu, Burivalu in Slami in vseh drugih vplivnejših voditeljih in v uredništvu češkega radikalnega glasila „Češko Slovo.“ Našli menda nikjer niso nič obteževalnega, kajti poslanec Klofač je izjavil, da imajo vsi mirno vest, da se niso v ničemer pregrešili zoper postavbo. Proti vsem osebam, pri katerih so našli kaj obremenjevalnega, uvedejo kazensko preiskavo radi ščuvanja proti drugim narodnostnim, radi zarote in razžaljenja veličanstva. Glavna stvar je, da hoče vlada dognati, kako so se izvršile priprave za organizacijo zadnjih protinemških izgrediv in kdo so bili povzročitelji teh izgrediv. Tako hoče vlada tudi izvedeti, kdo je povzročitelj in pospeševatelj protinemškega bojkota. Po sebi je umevno, da so te preiskave vzbudile pri Čehih velikansko ogorčenje in baron Bienert je imel gotovo nesrečno roko, ko je ob času, ko berači za omogočenje delovanja državnega zbora, priredil te preiskave, ki bodo Čeha le še bolj razdražile.

Češki Dom na Dunaju. Ker terorizirajo nemški nacijski dijaki vse javno življenje na Dunaju in ne puste nobene slovanske prireditve javno vršiti, so Čehi sklenili sezidati svoj lastni dom sredi mesta. Proračunjen je na 700.000 K in je doslej nabranih že 400.000 K. Okrajni zastop notranjega mesta na Dunaju je v seji 17. t. m. sklenil energičen protest proti zgradbi češkega doma, češ da se je bati, da se bo narodno sovražstvo in narodni boj zanesel tudi na Dunaj. Dunajčanje so provocirani vsled te zgradbe, zato se mora nemški značaj Dunaja varovati. Seveda ne more Čehom nihče braniti, da ne bi zgradili narodnega doma, ki bo najbrž zavetišče tudi drugim slovanskim narodom.

Ustavna anketa v Sarajevu. Bosanska deželna vlada je sklicala najuglednejše zastopnike Mohamedancev, Srbov in Hrvatov na anketo, v kateri se že več dni razpravlja o ustavnem zakonu za Bosno in Hercegovino. O narčtu glede volilne pravice smo že poročali, omeniti nam je le, da zastopniki delavcev zahtevajo posebno delavsko kurijo z dvema mandatoma. Hrvatje zagovarjajo to zahtevo in stavijo še posebno zahtevo, da se da brez izjeme pasivna volilna pravica vsem Bošnjakom, kakor tudi državnim in železniškim uradnikom, duhovnom in frančiškanom. Iz privatnega vira

Anton se je zdelo, da ga mati v veliki zadregi poljublja, a ne več tako nežno kakor poprej in sovražstvo se mu je vedno večalo do tujca, ki je postal dnevni gost v vili. Boječe in v strahu je vedno pričakoval očeta, ki je tujca prepodil. Da bi tujega moža popolnoma odgnal, mu je začetkoma uporno odgovarjal ter se norčeval.

„Kaj mi bodo Vaše igrače? Saj imam veliko in mnogo lepših igrac kot so te... papa mi daruje veliko lepše... Kar mi Vi daste, je grdo... ne maram Vaših igrac... Vzemite jih s seboj in jih dajte ubogim otrokom...“

Toda je zmogel njegov slabotni odpor proti sili skupne ljubezni?

Neli je pospeševala grofove obiske. Predrzno, dvoumno klepetanje, ugledne manire, čedne zgodbe, ki jih je znal pripovedovati z dirkališča in plesa, so spravile mlado ženo v doslej neznan sen in ji odprle novo obzorje polno sreče in zabave. Verneuil je bil v isti starosti kakor sama. Ako je gospe Bertaux pri spominu na soproga, neutrudljivega delavca, na dete, na materinski ponos, včasih neprijetno streslo, je znal grof s plamtečimi besedami ljubezni razpoditi njen strah ter ji odkriti drzne, blazne slike. Kar očaral jo je z ljubeznivimi, duhovitimi frazami; prijel jo je za roke ter

vemo, da državni uradniki najbrž ne bodo imeli pasivne volilne pravice.

Avstrijsko-turško sporazumljenje. Izpremembe, ki jih je turška vlada izvršila v zapisniku o sporazumljenju med Avstroogrsko in Turčijo, so na Dunaju prereševali in potem zapisnik zopet vrnili v Carigrad. Ker se je pa tukaj ministrstvo izpremenilo, se bo najbrž podpis zapisnika za nekaj časa odgodil. Kakor se govori je turška vlada med drugim zahtevala, da sklone Avstrija z njo dogovor, v katerem se obveže, da bo branila sandžak zoper vsake srbske ali črnogorske napade. Naj bo že kakor hoče, avstrijska vlada stoji na stališču, da ne bo dovolila, da bi Srbija ali Črnagora zasedli sandžak.

Lojalnost Madžarov. Madžari se ob vsaki priliki z navdušenjem spominjajo ustaje zoper Avstrijo pod Lajošem Košutom. Zdaj so v državnem zboru razpravljali o tem, da zbornica dovoli 20.000 K za nakup zemljišča v Aradu, kjer so leta 1849 ustrelili 13 madžarskih upornih generalov. To se bo zgodilo in ministrski predsednik je pripomnil, da se bo v Aradu zgradila cerkev, v kateri se bo shranil pepel onih junakov. Eljen Košut! je še vedno prva deviza naših Madžarov.

V Srbiji so po odstopu Milovanoviča neprestane krize v ministrstvu. Novo ministrstvo Velimirovič se zopet ne bo moglo vzdržati in bo Pašič najbrž sestavil ministrstvo iz samih staroradikalcev. Staro- in mladoradikalci so si čimdalje bolj nasprotni in se jih bo težko spet spravilo.

Ministrska kriza v Turčiji. Dosedanjemu ministrskemu predsedniku ali kakor se turški imenuje velikemu vezirju Kiamil-paši je novovoljena zbornica poslancev izrekla nezaupnico, vsled katere je stari Kiamil, ki so ga izpočetka tako simpatično pozdravljali kot modernega in naprednega človeka, odstopil. Sultan mu je imenoval za naslednika Hilmi-pašo, ki je bil doslej vrhovni nadzornik v Macedoniji. Hilmi-paša je izjavil, da bo zasledoval politiko svojega prednika. Ostali ministri so ostali, le o finančnem ministru se govori, da je demisijoniral.

Iz slovenskih dežel.

Šoštanjka sodnija ne pripozna več nobenih pravic slovenskemu jeziku, odkar je tam sodnik dr. Stepischnegg. To je že nečuveno! Kakor da bi bilo kje tam gori na Gornjem Avstrijskem in ne bi bil sodni okraj slovenski. Ni je več pisane besede v slovenskem jeziku dobiti od te slavne sodnije! Gospod Stepischnegg, ali morda čisto pozabljate, da ste v slovenskem sodnem okraju? Če stranka prosi za slovenski odlok, se odreže sodnija: To vas nič ne briga! Čudimo se toliki potrpežljivosti slovenskega ljudstva. Naj bode dopis na katerikoli urad ali

občudujoč nežnost linij in fine drobne prste nežno govoril:

„Vidi se Vam, milostljiva, da ste prisiljeni sklenili neprimerno zvezo... kajti v Vas tiči ugledna rasa, ki ni primerna za železolivarja...“

* * *

Neki večer je gospa Bertaux dovolila služkinji, da obiše svoje v Divesu stanujoče stariše; vrnila bi se dekla šele drugo jutro. Ob enajstih je šel Anton spat, toda zaprisegel si je, da ne zaspi, kajti nikakor ga ni hotela zapustiti misel, da grozi hiši neka nevarnost.

Pol ure kasneje je stopila gospa Bertaux v sobo ter ga poklicala po imenu.

„Anton!“

Ni ji dal odgovora in nato ga je poljubila na čelo. Delal se je kakor bi spal.

Ko je mati šla iz sobe, je vrata dvakrat zaklenila ter se vrnila v salon, kjer jo je čakal Pavel Verneuil.

„Ali spi?“ je vprašal.

Neli je pokimala z glavo ter z žarečimi lici sedla na fotelj.

Vroč se je ozrl nanjo.

„Kako krasni ste, kako krasni!... Zakaj se tresete?“

privatne osebe, vse nemško do zadnjega. Ko je slavna sodnija v zadevi društva v varstvo otrok pošiljala neki poziv, poslala je vsem, tudi kmetom, popolnoma nemško pisane dopise. Sploh menda, karkoli se pošlje pismenega, vse nemško. In če stranke zahtevajo slovenskih odlokov in vrnejo nemške s pripombo, da ne razumejo nemško, se jim pošlje zopet nemški odlok in če to store v drugič in v tretjič, pride zopet nemški odlok nazaj! Ali se nahaja pri kateri cesarskokraljevi sodnji še taka trdovratnost, takšno kratenje pravic slovenskega jezika?! Prihodnjič bomo osvetlili natančneje takšen slučaj v zgled. Ljudje postajajo vedno bolj nevoljni, ker sodnika tudi ne razumejo, kadar „slovensko“ govori. Takšne razmere so pač le mogoče v Avstriji, kjer vlada nastavlja uradnike po želji Súdmarke.

Iz Celja. Avtomobilna poštna vožnja med Celjem in kopališčem Dobrno se meseca majnika vpelje. — V nekem trgu blizu Celja je na prodaj enonadstropna hiša s staro gostilniško koncesijo, dvema soboma za tujce, kegljiščem, ledenico ter vsemi potrebnimi gospodarskimi poslopji. Ugoden obstanek je zagotovljen. Polovica kupnine bi lahko ostala vknjižena na posestvu. Želeti bi bilo, da ostane domačija v slovenskih rokah. Natančnejša pojasnila daje uredništvo „Narodnega dnevnika“ v Celju.

Derschatta in Wastian. Državni poslanec in bivši minister dr. pl. Derschatta je imenovan za predsednika ladijeplovne družbe Lloyd in zato bo odložil državnozborski mandat v Gradcu ter se stalno naselil na Dunaju. Njegov naslednik postane, kakor poroča „Gr. Tagblatt“, strastni hujskač in slovenožre Wastian, ki se ga bo zdaj Gradec usmilil, ker rojstno mestno Maribor ni imelo državnozborskega mandata zanj.

Penzijski zavod za privatne uslužbenice v Gradcu. Kakor znano spada slovenska Spodnje Štajerska in Koroška pod deželno mesto penzijskega zavarovanja v Gradcu. Nastavljen je bil pri tem zavodu tudi slovenski uradnik in zahtevalo se je še drugega. Mariborska „Straža“ pa zdaj poroča, da slovenski pomožni uradniki in trgovski pomočniki dostavljajo v Gradec nemške listine in da se poslužujejo v toliki meri nemških tiskovin in nemškega jezika, da ni potreba še enega slovenskega uradnika, ker to delo opravi lahko eden sam. Ne vemo, koliko je resnice na tem, vendar smo mnenja, da bi bila velika sramota, ako bi se to godilo. Koliko so se različne korporacije borile, da dobe v Ljubljani penzijski zavod za Slovence, toda ni se jim posrečilo. Slovenci so kakor pri zavarovalnici zoper nezgode tudi tukaj ločeni na Trst in Gradec. Ker je pa v obeh mestih skrbjeno, da so nastavljeni tudi slovenščine zmožni uradniki, bi bil naravnost škandal, ako se kak Slovenec poslužuje nemškega jezika napram tem zavodom!

Z boječo kretajo je pokazala na vrata, ki so vodila v otrokovo sobo ter zadržujoč sapo poslušala. Potem je zašepetala:

„O, ko bi Vas slišal!“

„Saj spi!... Jaz Vas ljubim!“

„Molčite!“

„Spi!... Neli, jaz Te ljubim!“

Pokleknil je pred njo in že se je hotela sledeč viharnemu razburjenju svojih čustev udati opojnosti, ki se polasti ženske duše, ako njih srca niso nevdeležena, ko se je nenadoma zaslišal bolesten klic:

„Mamica!“

Kakor bi jo gad pičil se je zdrznila.

Iznova se je začul tožen klic, še glasnejše, presunljivejše in bolestnejše nego prvič:

„Ma—mi—ca!“

Gospa Bertaux je hlastno odprla vrata v sobo ter planila k sinovi postelji:

„Anton!... Anton!... drago moje dete!“

Deček se je smrtnobled premetaval po postelji; zdelo se je kakor bi ga krč lomil in tiho je ječal:

„O, boli... boli...“

„Kje Te pa boli, ljubček moj?“

„V glavi... v srcu... povsod... Boli,... boli...“

Nemško obrtno društvo za Maribor in okolico je imelo pred kratkim pri „Zamorceu“ v Mariboru svoj občni zbor. Na vrsti so bila politična vprašanja; za deželnozborskega kandidata se je od društvene strani postavilo Wastiana in Negerja. Govorilo se je tudi o kandidatu v splošni kuriji — no jabolko je kislo, in nikdo noče prav vgrizniti. Nemci tega mandata ne bodo imeli — to je že danes skoro gotovo.

Ptujski Sokol je imel dne 31. jan. 1909 svoj občni zbor. Izvršujočih članov ima 24, rednih podpornih 44 in enega ustanovnega. Novi odbor je sestavljen sledeče: dr. Dimnik, starosta, Vinko Wezjak, podstarosta, France Lenart, načelnik, I. Zelenik, blagajnik, Vinko Novak, tajnik, Koemut, Breznik, Vrabl, Zupančič, odborniki, dr. Stuhec in Pollak namestnika, Senčar in Mohorič, pregledovalca računov.

S Koroškega. (Dopis.) Pri nas se že pripravljajo ze deželnozborske volitve. Najbolj delavni so „bauernbundlarji“, ki prirejajo shode tudi v slovenskih delih Koroške, kjer poročajo, koliko so nemški kmečki poslanci delali za kmeta v deželnem zboru. Na dveh shodih v Došanjsah pri Vrbskem jezeru in v Krivi vrbi se je oglasil tudi slovenski kmet Laknar iz Pričič, ki je rekel, da deželni zbor za kmeta prav malo stori, veliko več pa za veleposestnika. Povdarjal je potrebo slovenskega uradovanja in nestrpnost nemških uradnikov in učiteljev. — „Mir“ je otvoril posebno rubriko za volitve in je že začel opozarjati na važnost volitev za Slovence, ki si jih bodo v več krajih vdeležili. Na koliko nandatov je računati, vam danes ne moremo še povedati. Povedale nam bodo predprave in razpoloženje ljudstva. Želeti bi pa bilo, da v tem važnem trenutku vsi koroški Slovenci solidarno roko v roki nastopijo in da za čas deželnozborskih volitev vsa nasprotja ponehajo. Vsi se borimo za naše narodne svetine, zato pa bi bil tudi greh na narodnem telesu koroških Slovencev, ko bi kdo hotel delati zgago in se ne složno zavzeti za uspešno volitev.

Koroški odvetniki pri novem justičnem ministru. Ker je novi justični minister zagrizen nasprotnik Slovencev, so koroški odvetniki takoj porabili priliko in je predsedstvo koroške odvetniške zbornice vložilo pritožbo na pravosodno ministrstvo, ker vlagajo slovenski odvetniki pri koroških sodiščih slovenske vloge proti strankam, ki niso večje slovenskega jezika. Pritožba pravi, da se na Koroškem nikjer ne čuti potrebe slovenskega uradovanja in je smatrati za zgolj narodno hujskanje, ako nadlegujejo slovenski odvetniki sodišča s slovenskimi vlogami, zato naj se v interesu justice in prebivalstva ta zloraba odpravi. Še tisto mrvice pravice, ki jo ima slovenski jezik pri koroških sodiščih, bi radi od-

Skoro blazna od strahu je prosila Neli grofa, naj gre po zdravnika; hočeš ali nočeš — Pavel Verneuil je moral ugrizniti v kislo jabolko.

* * *

Nekaj dni kasneje je sklenil gospod Bertaux, ki ga je zdravstveno stanje ljubljene sina zelo vznemirjalo, da odide iz Cabourga. Kakor bi mignil je postal Anton vesel in zdrav.

Gospa Neli ga je na nekem izprehodu izpraševala o tem ter mu rekla:

„Veš, zadnjič po noči Ti ni bilo prav nič slabo, poredni otrok... Priznaj rajši, da te je bilo strah...“

Deček se je pazljivo ozrl okrog in ko ni nikogar v bližini videl, je pokleknil pred materjo ter s tihim, ljubezni polnim glasom dejal:

„Da, mamica, strah me je bilo!... Papa ni bilo pri nama... in bal sem se, da bi Ti grdi gospod kaj hudega ne storil... Zato sem se delal bolnega in zato sem se jokal kakor mali otroci, čeprav sem jih vedno zasmehoval.“

Od tajnega strahu se je gospa Bertaux zdrznila in nepremično obstala; potem je objela svojega angela varuha in dobro vedoč, da se ji odslej ni treba nobene nevarnosti več bati, da njena čast ne bo več prišla v izkušnjo, ga je tako vroče in iskreno poljubila kakor zna le ljubeča mati poljubiti.

pravili in zdaj si kar mislijo, da jim mora justični minister Hohenburger ustreči. Toda pravice se ne dajo kar tako nadomestiti s krivico in tudi na Koroškem se to ne bo zgodilo, — ako bomo čuvali.

Novi predsednik avstroogrškega Lloydja je postal bivši železniški minister, „dober“ prijatelj Slovencev, dr. Derschattla. Torej je zopet dobil važno upravo in mastno službo v roke nacionalni Nemec, čigar največja naloga bo pospeševanje germanizacije. Slovenski rodoljubi v Trstu bodo morali natančno paziti na dogodljaje v Lloydju, čeprav so na tem še bolj interesirani Italijani.

Nova banka v Istri. V Opatiji se je ustanovila delniška družba „Banka za avstrijsko Primorje.“ Ministrstvo je predložena pravila že potrdilo. Ustanovniki so dr. Fran Puovič in sodrugi.

Slovensko glasbeno društvo se snuje v Trstu in bi bil to zopet lep napredek za tržaške Slovence. Pripravljalni odbor se je že sestavil in imel tozadevna posvetovanja.

Tržaška podružnica „Lege nazionale“ ima 8800 članov in 100.000 kron letnih dohodkov.

Iz gornjegradskega okraja. Dobili smo naslednji popravek: „Glede na dopis v „Našem Listu“ z dne 13. februarja 1909 št. 7 „Iz gornjegradskega okraja“ prosim v zmislu § 19 tisk. zakona v prvi prihodnji številki „Naš List“ na istem mestu med dopisi priobčiti sledeči popravek: Odstavek: „Kako v slabem stanju je tukaj tajništvo, razvidi se iz tega, da so za tri leta nazaj šele sedaj račune izdelali“ je popolnoma neresničen — res je pa, da so vsakoletni računi po tajništvu meseca januarja ali februarja prišedšega leta popolnoma izdelani in na vpogled dani, kar se iz uradnih listin v okrajni pisarni zmiraj razvidi. Za tajništvo okr. zastopa Gornjigrad: Fran Podbrežnik, tajnik.“ — Odgovor prepuščamo dopisniku.

Kranjsko.

Nekoliko pojasnila o stanovskem kmečkem shodu.*)

Ker je „Slovenec“ tako pristransko in neresnično poročal o kmečkem shodu, si dovoljujemo kmetje staviti nekatere opazke in pojasnila. „Slovenec“ in „Domoljub“ pišeta, da se je več stotin liberalcev pomešalo med kmete in da so ti delali zgago. Vprašamo torej, koliko rok se je dvignilo za zavarovanje? Samo pet. Proti pa drugi vsi, bilo jih je čez 2000. Bili so skoraj brez izjeme sami kmetje ter zaupniki njih stranke. Potem smo bili sami liberalci, torej je stranka že popolnoma uničena. Doživela gotovo stranka ni še takega odpora kot ga je 31. januarja; bil je zares tak prizor, da ga gotovo ni v nobenem gledališču zanimivejšega. Dr. Šušteršič je otvoril shod in hotel povedati, da pride starostno zavarovanje na dnevni red, a že je bil tak hrup in vrišč kot bi bil sodni dan. Potem nas je začel dr. Šušteršič farbati, rekel je, saj sem tudi jaz proti tej državni predlogi. Vi kmetje ne morete tega plačevati, država naj sama plača, in več enakega, a le malokateri mu je verjel. Smejali smo se mu, ter slišalo se je: ta nas pa zna vleči. Potem nastopi dr. Rožič, tajnik stranke, ta pa začne vpiti na vse grlo, mislili smo, da je pijan, ter dejal, da bo vse naravnost povedal. Povedal ni nič, saj se še „Slovenec“ ni zdelo vredno njegovega govora objaviti. Vpil je le, če ne bo prav povedal, da naj pride k njemu v kancelijo vsak kmet in naj mu pove, da ni res, ter da bo prišlo vse v cajtenge. Namesto da bi kmetje imeli toliko opravka, da bi hodili k njemu v kancelijo, bili so toliko srčni, da so se upali nastopiti na oder ter izjavili svoje ogorčenje. Dr. Rožiča pa obžalujemo, da zna tako slabo slovensko, saj še noben kmet ni rabil teh nem-

skih izrazov, cajtenge in kancelija. Poslanec Mandelj je izjavil, da je tudi on proti zavarovanju, ker je ljudstvo njegovega volilnega okraja tudi proti. Pristavil je še: to morate kmetje pripoznati, da še noben stan ni toliko za kmeta zastonj delal, kot naša duhovščina. Slišalo se je po celi dvorani: nič, samo za denar, saj so dobro plačani. Potem so še nastopili trije govorniki kmetje, kar pa „Slovenec“ zamoči in nič ne pove, kaj so govorili, bilo je preveč popražanje. Prvi pravi, da naj se odtegne tistim uradnikom, ki imajo visoke penzije, da za kmete kronce plačajo. Drugi kmet pravi, da jih je „Domoljub“ in duhovščina zapeljevala, da jim je kape čez oči potegnili, ter je sam s kapo pokazal, rekoč: veste, možje, pišejo nam in na shodih govore, da se dela dan. Po mojem mnenju pa se dela noč in tema! Burno odobravanje in ploskanje. „Slovenec“ piše, kako da je bil krasen prizor, ko nastopi dr. Krek. Mi kmetje pa pravimo, da se še nikoli ni tako pošteno blamiral kot ravno s tem govorom, ko je njegov predgovornik govoril proti duhovščini. Letel je kot besen k dr. Šušteršiču, iz česar smo sklepali, da zato, da naj mu vzame besedo, da ne bo preveč njemu škodoval. Potem pa začne govoriti, da se kaj takega ne sme več zgoditi, da moramo biti kmetje njemu in njegovi stranki poslušni, in da je vsak liberalce, kdor se stranki protivi. Drugače je pa prazno slamo mlatil in govoril take budalosti, da so ravno za predpust, namreč kako naj se poselski red premeni, da bo mogel hlapec ali dekla službo eno ali pol leta in ob gotovem času odpovedati, ter da naj kmečke zveze vse popišejo, kje poslov manjka, da jih bodo potem iz Štajerskega na Kranjsko, Koroško, na Primorsko ali obratno za kakih par mesecev menjavali. Gospod doktor gotovo tega ne ve, da imamo vsi ob enem času leto in zimo, in on bi moral imeti vse posle v vreči, da bi jih kar sem in tja postavljaj. In da se bo že vojakom, ki pridejo v jeseni na dopust, spomladi vsem sporočilo, kam bo lahko v službo vstopil. Dr. Krek ima slabe pojme: ko mladenič vojake dosluži, nobeden več na kmetih ne služi. Ter da se morajo take šole osnovati, da se bodo bajtarska dekleta o hlevu poučevala, da jim bode hlev nekaj ena nobel reč. Iz vsega tega ne more nič biti ter se je on samo osmešil, on, ki je tak socialista in demokrat. Pred leti se je potegoval za delavca, da se naj delavni čas skrajša od 12 na 10 oziroma 8 ur na dan. S tem je škodoval kmetu, da so ga vsi delavci zapustili in šli raje v tovarne, ker na kmetih se mora od 16 do 18 ur na dan delati. Če g. doktor ne ve, kje je vzrok, da so kmeta zapustile vse delavne moči, mu povemo mi. Kmet ne more take plače dajati in sedaj če nima kmet še kakega obrta, postranskega zaslužka, sploh ne more hlapca vzdrževati. Nekaj je še od njegovega govora, kar je posebno graje vredno. Hvalil je sam sebe, dr. Žitnika, Pogačnika, Šušteršiča, Gostinčarja in to še celo dvakrat med govorom omenil, koliko so že kot poslanci za kmeta storili. Na g. Povšeta je pozabil, ker edino on je storil za kmeta več kot vsi drugi poslanci. Takoj so se župani jezili, zakaj pa Povšeta ni omenil. Vemo pa zakaj. Krek Povšeta sovraži, zato ker je pošten, ko je tudi kakemu naprednjaku pomagal do kruha. Pripomnim še, da so bili ravno tisti kmetje najhujši, ki so bili že več let slepo v klerikalnem taboru!

V e č k m e t o v.

Pisma in dopisnice z laskavim priznanjem in z raznih strani izraženo pohvalo nas sicer zelo veselje — dokazujejo namreč jasno, da je list vreden izdatne podpore slovenskih rodoljubov —, a še bolj bi bilo založništvo zadovoljno, če bi vsi, ki še niso poslali naročnine, izpolnili **takoj** svojo dolžnost! Lista menda nihče zastonj ne zahteva, zato naj še posebno tisti, ki imajo poslati še zaostalo naročnino, uvažujejo vendar že tolikrat ponovljene opomine; od upravnništva so v ta namen prejeli že več nakaznic.

*) Dobili smo in priobčujemo brez popravkov ta dopis iz rok priprostega kmeta, ki se je kot pristaš Slov. ljud. stranke vdeležil kmečkega shoda. Piše nam, da ga je več kmetov naprosilo, naj to napiše v kak neodvisen list.

Ured.

„Porazena in premagana liberalna vojska se je zopet začela zbirati! Poparjeni po sijajnih političkih zmagah slovenskega krščanskega ljudstva so se liberalci zopet začeli gibati...“ in takih fraz še mnogo čitamo v sobotnem „Slovenecu“. Kakšne sijajne zmage so pa dosegli klerikalci? Koga so pa porazili in premagali? Na ta vprašanja naj nam „Slovenec“ vestno in pošteno odgovori, pa bomo zadovoljni. Hvalijo se z zmagami v deželni in državni zboru, ki so jih dosegli po novem volilnem redu! To ni nič težkega, kajti volilni red je bil vendar tako skovan in volilni okraji tako razdeljeni, kakor so klerikalci hoteli. Vlada je pri obeh volilnih redih storila po volji klerikalcev, zato pa morajo klerikalci tudi delati po volji vlade in se Bog ne daj upirati vladnim odredbam. Potem se pa hvalijo z zmagami, ko je bilo le v korist klerikalcev vse zverženo in ko ni bilo niti protikandidata, je res prav smešno. Vse tiste zmage klerikalcev in poraz liberalcev obstoje v tem, da so si pri zadnjih deželnozborskih volitvah za kmečke kurije priborili klerikalci vipavsko-idrijski mandat zopet nazaj, dočim so si naprednjaki priborili idrijski mestni mandat, torej enako proti enakemu in to da vedno — ničlo! Da so zdaj klerikalci zagospodarili v deželni zboru, se imajo zahvaliti le svojim zaveznikom: v l a d i i n N e m c e m, ki so skupaj omogočili zverženje volilnega reda in ustanovitve po klerikalnih željah prirojene splošne kurije. Nastopili so zdaj „veliki moment“, a koliko časa bo to trajalo, sami ne vedo. Odvisno je le od tega, da bo kmetstvo prebivalstvo pričelo samostojno misliti, ne pa z glavami mežnarjev in v tem oziru se je že tudi začelo daniti. Kmetje so zadnjič precej ostro pokazali svoje zobe. Da bi jih le še večkrat!

Za poostrenje državnozborskega poslovnika. „Slovenec“ je priobčil članek „Proti socijaldemokratskim shodom“, v katerem izjavlja, da njegovi poslanci hočejo in so za to, da se državnozborski poslovnik izpremeni in da dobi predsednik državnega zbora pravico, da iz zbornice za eno ali več sej izključi poslance, ki ovirajo redno delovanje državnega zbora. To pomeni utesnitev svobode prostega gibanja poslancev in onemogočuje manjšini, da prepreči sprejem kake nji neljube stvari. Ker bomo Slovenci v državnem zboru vedno v manjšini, bi bilo tako orožje v predsednikovih rokah kakor za vsako manjšino tudi za Slovence nevarno. Da so klerikalci za tako orožje, so s tem priznali in se tudi ne čudimo, ker so že v kranjski deželnozborski poslovnik pri zadnji reformi lansko leto privzeli podoben pasus, čemur so napredni poslanci veliko premalo pozornosti obrnili in smo mi še danes mnjenja, da so se napredni poslanci dali takrat premotiti in so morda tudi premalo važnosti na to polagali. Nismo in ne moremo biti za tako poostrenje in manjšinske stranke tudi ne morejo nikoli biti, ker ne pridejo toliko do pomena. Res se da obstruirati z drugimi sredstvi kakor z nujnimi predlogi, dolgimi govori, toda s tem se le doseže zavlačenje nujnih stvari in prav po nepotrebnem meče denar proč za poslanske dijete. Položaj vsake vlade v Avstriji je tak, da mora itak poprej za kulisami uplivati na poslance, če hoče kaj doseči, kar tiče kakega narodnega vprašanja.

Abstinenca in klerikalci. „Slovenec“ je po svoji stari navadi (pred 20. septembrom!) pograbil nedolžni podlistek, v katerem se persiflira abstinenco, zato, da je udaril po liberalcih, češ da „so bili od nekdanj veliki samo v negaciji, v razdiranju in v — alkoholizmu! Vse njih „narodno“ delo se suče okoli kozarca in je prepojeno z alkoholom. Liberalne gostilne so bile od nekdanj tabori liberalizma po deželi. Saj pa tudi alkoholno ozračje najbolje služi namenom liberalizma. Nizko poželjenje v ljudstvu vzbujati, kar je živalskega na človeku gojiti — in ljudje so zreli za liberalizem in socijalno demokracijo. To se pa najložje godi v alkoholnem močvirju.“ Tako pravi glasnik klerikalcev, ki štejejo v svojih vrstah najhujše alkoholiste in druge take — iste. Lahko bi navedli iz zadnjega časa lepe zgodbe in škandalčke na klerikalnih prireditvah, toda smo preveč dostojen

list, da bi se spuščali v take banalnosti, ki niso nikomur v čast, najmanj pa patentiranim abstinentom pri klerikalcih. Za božjo voljo naj „Slovenec“ lepo molči, ker se nima prav nič pohvaliti z abstinenco, kajti s takimi besedami kakor smo jih zgoraj zapisali, vzbuja le krohot pri inteligentnih ljudeh, ki poznajo klerikalno abstinenco. Ali ne izprevidi sam, da bi se dale gornje besede z veliko večjo pravico uporabiti za klerikalne pristaše! Vržemo jim vse tisto živalsko nazaj v obraz! Kakor oni četveronožec po blatu je „resni“ list začel zopet riti po takih umazanostih, od katerih so njegovi pristaši najbolj umazani!

Naslednik deželnega poslanca Ivana Lavrenčiča. V idrijsko-vipavskem volilnem okraju nameravajo klerikalci kandidirati v deželni zbor namesto umrlega Ivana Lavrenčiča Riharda Ferjančiča, posestnika na Gočah. Ta okraj je bil že nekaj časa v naprednih rokah, ko ga je zastopal izvrstni in zmožni poslanec Ivan Božič, zato bi bilo po našem mnenju naravnost sramotno, ako bi se ta okraj pri nadomestni volitvi brez boja prepustil klerikalcem. Narodnonapredni somišljeniki in neodvisni kmetje naj skoro skličejo sestanek ter se dogovore glede kandidata, da se ne bo morda šele ob zadnji uri prišlo s kandidatom na dan in se morda tudi ničesar delalo. Takoj na delo in zbrati one sile, ki so nekdanj Božiču pomagale do izvolitve. Uspeh bi ne bil tako negotov!

Razpisane službe pri deželnem odboru. Deželni odbor je pred kratkim razpisal več služb za konceptne uradnike. Morda se bo kdo zmotil iz dobre vere in prosil za eno ali drugo mesto, toda povemo vsakemu, da zastonj prosil, kajti vse službe so že zagotovljene gotovim osebam in bi bilo škoda za kolek in za kakšno — upanje. Zadnjič je nekdo nekega klerikalnega študenta, absolviranega jurista, silil in mu prigovarjal, naj prosil pri deželnem odboru za razpisano praktikantska mesta, ker ima kot pristaš klerikalne stranke gotovo upanje. Ta je pa odgovoril, da ne prosil, kajti znano mu je, da so vse službe pod roko oddane. Torej je vendar škoda za objavne stroške, da deželni odbor razpisuje službe, ko jih ima že naprej oddane! Kakor se nam zdi, bo deželni odbor postal preskrbovalnica za klerikalce. Pričelo se je že pred nedavnim časom, ko je bil nekdo iz provizoričnega devetega pomaknjen v sedmi činovni razred, le ker je bil sošolec in sokrokar klerikalnega mogotea. Dotični nima niti juridičnih izpitov, ampak se ga je pred več leti sprejelo provizorično v deželno službo s pogojem, da napravi pravne izpite, katerih seveda ne bo nikoli napravil, ker je prestar. Navedli bi še lahko več slučajev, toda prihranimo si jih za poznejši čas, ko bodo službe oddane — oficijelno, pod roko so že! Nekaj pa moramo še danes omeniti. Pri deželnem stavbenem uradu so bile za uradnike doslej jako slabe napredovalne razmere in zato sta že dva inženirja priglasila svoj izstop iz stavbene službe. Ker so se pa pri zadnjem deželnozborskem zasedanju plače primerno uredile, je eden preklical svoje izstopno naznanilo ter izjavil, da še ostane v službi. Kaj se mu je reklo? Da mora iznova prositi za službo v deželnem odboru in če jo dobi, postane zadnji praktikant, to je, da se mora odreči svojemu dosedanem „rangu“ in kot zadnji zopet vstopiti. Ne glede na to, da imamo itak malo slovenskih tehnikov in da mora deželni odbor biti vesel, ako koga dobi, je tako ravnanje in zapostavljanje naravnost škandalozno. Jasno bo pa vsakemu takoj, zakaj odbor tako ravna, če povemo, da dotična oseba ni klerikalnega mišljenja in bi se najbrž rado videlo, da napravi prostor kakemu klerikalcu.

Odsek za slovensko vseučilišče je ustanovil deželni odbor. V ta odsek se pokličejo: dva zastopnika deželnega odbora, župan ljubljanski, dva zastopnika mestnega sveta ljubljanskega, štirje državni poslanci, trije zastopniki teološkega vseučilišča, dva zastopnika „Slov. Matice“, dva zastopnika Leonove družbe, en zastopnik srednješolskega učiteljstva. Član odseka je tudi deželni glavar.

Vseučiliški odbor dunajskega slovenskega dijaštva je imel svojo krizo. Zastopnika

„Danice“ sta izstopila, ker napredni dijaki niso hoteli zahtevo, da se ustanovi tudi bogoslovna fakulteta, staviti v program. Saj je vendar jasno, če se zahteva ustanovitev popolnega vseučilišča, da spada tudi bogoslovna fakulteta zraven, ker je ta doslej še po vseh avstrijskih vseučiliščih. Naravnost čudno je, da potem klerikalni dijaki izjavljajo, da skupno delo v tem oziru ni mogoče. Torej tudi v tako vitalnem nad vse strankarstvo vzvišenem vprašanju se ne more složno postopati!?

Kranjski deželni predsednik. Vest, da postane ravnatelj policije v Trstu dvorni svetnik pl. Manussi kranjski deželni predsednik, se dementira in nemški časopisi trdijo, da ostane baron Schwarz še nadalje predsednik. Torej ni vse skupaj nič pomagalo, da se z baronom Schwarzom odžene s Kranjskega Slovence krivični vladni sistem. Gotove obljube so še danes na dolgu, opravičeno lahko vprašamo: kaj je z njimi?

Slovenski časopis kranjske hranilnice. Potrjuje se vest, da bo kranjska hranilnica izdajala svoj slovenski pisan tednik in govori se tudi že, kdo bo urednik temu časopisu. Za danes zamolčimo ime, samo toliko povemo, da prevzame uredništvo mlajši slovenski pisatelj, ki si je s svojimi pesmicami in novelami pridobil precejšen glas. Pravijo, da bo imel 500 K na mesec in, za ubogega slovenskega pisatelja, ki ga pisateljstvo ne more preživljati, — drugega itak nima — je zapeljiva ta svota. Sicer je ta plača denar, ki ga Slovenci zaslužijo nemški hranilnici, vendar kako se bo duh uklonil pisavi, ki se bo zahtevala v listu — ne vemo. Resnično je le: ubi bene, ibi patria!

Realka v Ljubljani — nemška posest. Pred kratkim je neki dijak-privatist delal maturo na realki in maturitetni komisiji je predsedoval nemški deželni šolski nadzornik Belar. Ker je ta gospod nastavljen kot nadzornik le za nemške šole, smatra vlada realko za nemško, čeprav je večina učencev slovenske narodnosti. Še tega se je manjkalo, da bi do tega prišlo, kajti slovenski dijaki imajo na realki itak že težko stališče, ker poučuje na nji par najzagrizenejših nemških nacijonalcev. Realka naj se utrkvizira ali naj se pa popolnoma ločita slovenski in nemški oddelek.

Kočevski „Verständigungsausschuss.“ V Kočevju so se preganjani Nemci, nacijonalci in klerikalci, združili v skupen odbor, da se ubranijo prodirajočih Slovencev. Dne 10. t. m. se je ta odbor konstituiral in vdeležilo se je zborovanja 14 članov obeh strank. Župan Loy je imel daljši nagovor, v katerem je pojasnil namen in cilj izvoljenega odbora. Ničesar se ni pozabilo, kar bi bilo količkaj važnosti za bodočnost kočevskega jezikovnega otoka. Nato je dekan Erker dal izjavo o stališču, ki ga zavzamejo klerikalci v teh vprašanjih. Oba govora sta bila z odobravanjem sprejeta, kakor je bila tudi „štimmung“ zelo spravljiva in se je potreba sporazumljenja jasno izkazala. Tako poroča „Gr. Tagespost“. Kočevjarji so že v srcu samem — v Kočevju — začeli čutiti razvoj in prodiranje Slovencev, zato so se pa verski sovražniki združili, da bo odpor večji. Ali moramo res Slovenci izmed drugih narodov biti povsod zadnji, kadar gre za našo narodno obrambo? Ali res pri nas ni mogoče skupnega postopanja v narodni obrambi? Kočevski Slovenci bodo kmalu izkusili, kako se bodo nemški nacijonalci in klerikalci zaletavali in preganjali Slovence. Kadar pojde zoper te, takrat bodo skupaj udarili, čeprav so politična nasprotstva pri Kočevjarjih veliko ostrejša nego pri nas. Žalostna nam majka!

Hranilnica kot izplačevalno mesto. Zelo praktična uredba obstoji v Dortmundu na Nemškem, v mestu s 130.000 prebivalci. Tam se uradnikom in učiteljem izplačujejo plače v mestni hranilnici. Dotične zneske nakaže namreč nekaj dni pred izplačilnim dnevom mestna blagajna mestni hranilnici, ki vpiše vdeležencem njih plačo v dobro na njih vloge. Dotični uradnik ali učitelj lahko potem vsak čas dvigne svoj na obresti naložen denar v poljubnih zneskih. Ta uredba ima namen, da utesni promet gotovega denarja, deloma da navaja k varče-

vanju. V zadnjem četrtletju se je 250 mestnih uradnikov in učiteljev poslužilo te uredbe, ki se jim je jako priljubila. V tem času se je nakazalo 260.000 mark in mestna hranilnica daje za plače, ki se vsak dan obrestujejo, $3\frac{3}{4}$ odstotkov. Taka uredba bi bila jako priporočati tudi za mesto Ljubljano, kajti mestna blagajna bi imela manj opraviti s strankami in uradniki in drugi uslužbenci bi štedili z denarjem, ker bi se jim vsak dan obrestoval. Ta način izplačevanja naj bi se tudi uvedel za mestne liferante in sploh za osebe, ki jim mesto nakazuje denar.

Svetovni karneval bo na pustno nedeljo 21. februarja v veliki dvorani hotela „Union“ v Ljubljani. Kakor vse Slavčeve maskarade, bo brezdvomno tudi letošnja pokazala, da uživa društvo vsestranske simpatije. Začetek ob pol 8. uri zvečer.

Oddaja čistokrvnih plemenskih bikov. Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske kupi meseca marca, oziroma prihodnjo pomlad, z državno podporo, ki jo dovoli c. kr. kmetijsko ministrstvo za pospeševanje govedoreje, nekoliko plemenskih bikov čistokrvnih pasem, ki so primerne za zboljševanje govedi na Kranjskem, in sicer: a) bika simodolske pasme (rumenobel lisaste z belo glavo), ki jih odda samo v kraje Ljubljanske okolice in na Notranjsko, kjer je ta pasma že vpeljana; b) bika pomurske pasme (enobarvne, sivkaste ali pšenične barve), ki jih odda samo na Dolenjsko in v ostale kraje na Notranjskem, in c) bika pingavske pasme (temnordeče lisaste), ki jih odda samo na Gorenjsko. Vsak prosilec naj se zgleda le za bika tiste pasme, ki je dotični pokrajini primerna, oziroma kjer je že vpeljana. V prošnji je jasno povedati, za ktere pasme bika prosilec prosi. Na prošnje za bika tistih pasem, ki niso primerne prosilčevi pokrajini, se kratkomalo ne bo oziralo. Prošnje je vložiti za simodolske bika do 15. marca t. l., za pomurske in pingavske bika do 2. aprila t. l., pri glavnem odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

Izkaz posredovalnice slov. trg. društva „Merkur“ v Ljubljani. Sprejme se: 1 knjigovodja in korespondent, 1 kontorist, 12 pomočnikov mešane stroke, 2 pomočnika špecerijske stroke, 4 pomočniki manufakturne stroke, 3 pomočniki modne in galant. stroke, 5 kontoristinj, 4 blagajničarke, 4 prodajalke. — Službe išče: 2 knjigovodji in korespondenta, 2 potnika, 2 kontorista, 19 pomočnikov mešane stroke, 8 pomočnikov špecerijske stroke, 6 pomočnikov manufakturne stroke, 2 pomočnika železninarske stroke, 4 pomočniki modne in galant. stroke, 9 kontoristinj, 6 blagajničark, 11 prodajalk. — Posredovalnica posluje za delodajalce popolnoma brezplačno, za delojemalce proti mali odškodnini.

dekret. J. Klepec: Pomen zalaganja narodnih manjšin s časopisjem. Listek. Priporočamo zlasti inteligentnim rodoljubom.

Domače ognjišče. List za starše in vzgojevalce slov. mladine. Štev. 1. Leto III. Izhaja mesečno in stane vse leto 2 K 50 h. Dr. J. Bezjak: O domači kazni. Dr. Dem. pl. Bleiweis-Trsteniški: Hiperplazija žrelne bezgavke. Pri stricu zdravniku na deželi. Dr. P. Grošelj: Potres v Italiji. Dopisi. Drobtine. Naša bodočnost, list za šoli odraslo mladino, bo izhajala kot samostojen list enkrat na mesec. Naročnina za celo leto 2 K 50 h. Oba lista toplo priporočamo in bi jih v nobeni slovenski hiši ne smelo manjkati.

„Določanje tolščobe v mleku“ je naslov drobni knjižici, ki jo je ravnokar izdala opremljeno z 18 podobami c. kr. kmetijska družba kranjska kot IX. zvezek svoje „Kmetijske knjižnice“. Spis je priredil potovalni učitelj za kmetijstvo na Kranjskem Gustav Pirc. Ta spis je namenjen živinorejskim zadrugam ter njihovim udom, ki morajo poznati važnost mlečne tolščobe in okoliščine, kako je preiskovati mleko na tolščobo. Cena knjigi je za družbene ude s poštino vred 25 h, za neude in v knjigotrštvu 30 h brez poštine.

Književnost.

Omladina. Glasilo narodno-radikalnega dijaštva. Leto V. Štev. 11. Vsebinska: Iv. Hribar: Slovensko vseučilišče. Dr. O. Rybař: Naše vseučiliško vprašanje in Nemci. A. K.: Kutnogorski

Anton Müller, vinotržec, Domžale

(Kranjsko)

Priporoča izborno zalogo vsakovrstnih novih in starih vin v sodih in steklenicah

Svoji k svojim!

Priporoča se **slovenska trgovina**

Janko Češnik

Ljubljana ~ Lingerjeve ulice

Zaloga svilnega blaga za bluže in obleke.

Zaloga modnega blaga za ženske bluže in obleke.

Zaloga modnega blaga za moške obleke in površnike.

Zaloga perilnega blaga, platna, šifona, inlet, domestik v vseh širjavah.

Zaloga raznovrstnih preprog, linoleja, volnene, tapestri, jute in dr.

Zaloga zaves, čipkastih, belih, krem in barvastih.

Zaloga garnitur, volnenih in domače izdelanih odej.

Cene nizke. ~ Poštena postrežba.

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

Rezerv. zaklada iznaša:

kron 82.000

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje

po 4 $\frac{1}{2}$ %

Denarni promet v letu 1907:

kron 5.500.000

brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovi denar, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Posojila

se dajejo na vknjižbe brez amortizacije po 5 $\frac{1}{4}$ % ali z 1% amortizacijo, na menice pa po 6%.

Eskomptirajo se tudi trgovske menice.

Posojilnica sprejme tudi vsak drug načrt amortizacijskega dolga.

Uradije se v centrali in v podružnici **vsak dan od 8. do 12. ure dop. in od 2. do 6. ure popoldne izvzemši nedelje popoldne.**

Poštno-hraniln. račun centrale št. 45.867. Podružnice na Jesenicah št. 75.299.

Prva češka splošna delniška družba na življenje.

Najugodnejše in najceneje zavarovanje:

- Za slučaj smrti.
- Za slučaj smrti in doživenja.
- Zavarovanje dote in oprave nevest.
- Moderno zavarovanje s sočasnimi obrestovanjem vseh vlog.

- Moderno zavarovanje s sočasnimi zavarovanjem za slučaj nesposobnosti.
- Najrazličnejše kombinacije zagotovljenja pokojnine.

Edina slovanska delniška življenska zavarovalnica.

Glavno zastopništvo za slov. dežele v Trstu, ulica Torre bianca št. 21. I., kjer se dobi vse cenike in potrebna pojasnila.

Predzadnji številki je priložilo upravnishтво nakaznice in prosimo, naj cenj. naročniki ne odlašajo vpslati

naročnino!

FR. ŠEVČIK

puškar

v Ljubljani, Židovske ulice št. 7.

Priporoča svojo veliko zalogo najboljših pušk in samokresov najnovejšega zistema, kakor tudi municijo in vse druge lovske priprave po najnižjih cenah.

Popravila se točno izvršujejo.

Cenik na zahtevo zastonj.

Češko posteljno perje po nizki ceni!

5 kilo: novo naskubljeno K 9'60, boljše vrste K 12'—, belo puhasto naskubljeno K 18'— K 24'—, snežnobelo puhasto naskubljeno K 30'—, K 36'—. Razpošilja se franko po povzetju. Zamenja se ali vzame nazaj proti povrnjeni poštnini.

Benedikt Sachsel, Lobes 369, P. Pízen, Češko.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-
čistilno sred-
stvo!

SEYDLIN

Izdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Spital.-Stritar. ul. 7

Dobiva
se
povsod

Steckenpferd
lilijino mlečno milo

Najnežnejše milo za kožo
in proti pegam.

— Dobiti je povsod. —

Najbolj varno naložen denar

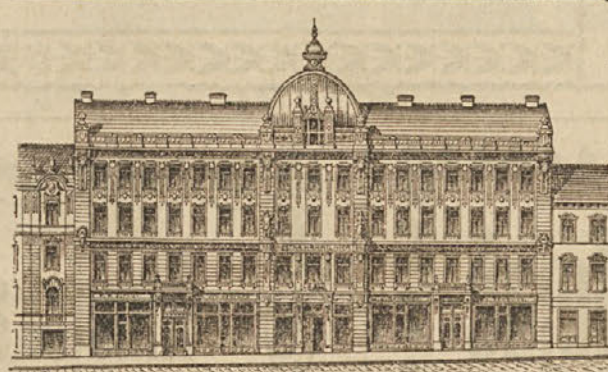
je v slovenski

Mestni hranilnici ljubljanski

ker je podvržena javnemu nadzorstvu.

Stanje hran. vlog:
nad 34 milijonov K

Hranilnica se
nahaja v lastni
palači
v Prešernovih ulicah
prej Slonovih
ul. št. 3 nasproti
franciškans-
skemu klostru.

Rezervni zaklad:
nad 1 milijon kron

Denarne vloge se
sprejemajo tudi po
pošti in potom c. kr.
poštne hranilnice.

Za varnost denarja jamči in je porok zraven rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Zato vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.

Mestna hranilnica ljubljanska sprejema hranilne vloge vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj.

Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Rentni davek od vloženih obresti plačnje hranilnica iz svojega in ga vlagateljem ne zaračuni.

- Posoja se na zemljišča po 4 $\frac{3}{4}$ % na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo skupaj ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Kdor pa plačuje 6% izposojenega kapitala, pa poplača dolg že v 33 letih. Dolžnik pa more svoj dolg tudi poprej poplačati, ako to hoče.

Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Slavna šolska vodstva in gg. trgovci!

Naročajte in priporočajte
šolske zvezke
slovenskega izdelka!

Založnik **A. Slatnar v Kamniku**. Glavne zaloge v Ljubljani pri V. Kenda, Vaso Petričič, Iv. Bonač i. dr. ter pri trgovcih po deželi.

Tiskovine

za industrijo, trgovino
in obrt
od navadnega trgov-
skega zavitka do ob-
širnega cenika.
Tisk umetniških raz-
glednic.
Postrežba točna.

TISKARNA KNJIG IN UMETNIN
A. SLATNAR V KAMNIKU

IZVRŠUJE NAJRAZNOVRSTNEJSE ENO- IN VEC-
BARVNE TISKOVINE IN SPREJEMA V TISK TUDI
NAJOBSEZNEJŠA DELA. × × IZVRŠITEV VEDNO
× PRIZNANO LIČNA IN PO ZMERNIH CENAH. ×

Založništvo

„Našega Lista“ s pri-
logo „Slov. Gospodinja“
Trgovina s papirjem
in pisalnimi potreb-
ščinami.

Knjigoveznica.

Zaloga in izdelovanje
šolskih zvezkov.

Trgovina s špeci-
rijskim blagom

Trgovina z moko in
deželnimi pridelki

A. Šarabon, Ljubljana

priporoča svojo novourejeno **glavno zalogo rudninske vode.**

Velika pražarna za
kavo, mlin za dišave
z električnim obratom.

Točna in solidna postrežba!

Na drobno in debelo!

Zaloga brinja in sliv
za žganjekuho

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice

Največja izbira izgotovljene
obleke za gospode, dame

in otroke.

Zvezdno!

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ustanovljena
leta 1882

v Ljubljani

Ustanovljena
leta 1882

Podrejena skontraciji „Zveze slov. zadrug“ v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic
obrestuje hranilne vloge po

Poštno-hraniln. urada
št. 828.406.

4 1/2 %

Telefon št. 185.

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8. do 12. in od 3. do 4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Stanje hranilnih vlog
K 12,434-933-24

Upravno premoženje kmetske
posojilnice 31. dec. 1907
K 12,888.795-43

Denarni promet
K 59,197.246-20

Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po združnikih.

Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po 5 1/4 % brez amortizacije; na menice po 6 %. Posojilnica pa sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

Jos. Rojina v Ljubljani

v Šelenburgovih ulicah št. 5
priporoča

elegantne obleke po meri
iz pristnega angleškega blaga.

Priporoča svojo zalogo izgotovljenih oblek,
plaščev iz tirolskega nepremočljivega lodna.

Najsolidnejša postrežba.

Veronika Kenda

Ljubljana, Dunajska cesta 20

Zaloga papirja,
pisalnih in risalnih potrebščin

Glavna zaloga

A. Slatnarjevih zvezkov

Anton Turk

knjigovez in založnik v Ljubljani na Dunajski cesti
priporoča:

Ravnokar na novo izšli knjigi:

Pariški zlatar.

Povest iz dobe kralja Ljudevika XIV.
92 strani. Zbarvano podobo. Cena 60 v.
Po pošti 70 vin. Dobiva se tudi v vseh
slovenskih knjigarnah.

Iz dobe punta in bojov.

Dogodki iz okupacije Hercegovine.
Cena 60 vinarjev.

Julija Štor

v Prešernovih ulicah št. 5.
poleg Mestne hranilnice

Največja zaloga

moških, ženskih in otroških čevljev
iz najboljših tovarov, domačih in tujih.
Turistom priporoča pristne gojserske gorske čevlje

Zmerne cene.

Solidna postrežba.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Podružnica v Spljetu

Podružnica v Celovcu

Podružnica v Trstu

Delniška glavnica:
3.000.000 K

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Rez. fond:

300.000 K

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Ustanovljena l. 1854

Prva domača slovenska pivovarna

Telefon št. 210

G. AUERjevih dedičev, Ljubljana

Wolfave
ul. št. 12

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborni

marčno pivo v sodih in steklenicah.